

Den Haag, 13 juli 2018

In uw brief van 20 maart 2018 vraagt u mijn reactie op een brief die u heeft ontvangen van het Register Belastingadviseurs (RB) over een door hen in de praktijk gesignaleerd knelpunt met betrekking tot de oudedagsverplichting (ODV). Met deze brief reageer ik op uw verzoek.

In het kader van de uitfasering van het pensioen in eigen beheer is de fiscaal gefaciliteerde mogelijkheid in de wet opgenomen om een dergelijk pensioen zonder belastingheffing prijs te kunnen geven tot de fiscale balanswaarde ervan en tegelijkertijd om te zetten in een aanspraak ingevolge een oudedagsverplichting. In de wet is geregeld dat ingeval de gerechtigde (de directeur-grotaandeelhouder) overlijdt voordat de waarde van een dergelijke aanspraak volledig in termijnen aan hem is uitgekeerd de resterende waarde van de aanspraak in termijnen moet worden uitgekeerd aan diens erfgenamen, voor zover dit natuurlijke personen zijn. Deze wettelijke bepaling wordt door het RB beschouwd als een knelpunt omdat er volgens hen in de praktijk behoefte bestaat om het recht op de uitkeringen uit de oudedagsverplichting bij overlijden over te laten gaan op de langstlevende partner. Daarom stelt het RB een wetswijziging voor waarmee wordt geregeld dat de uitkeringen uit de ODV in alle gevallen over kunnen gaan op de langstlevende partner. Hierdoor zou deze overgang ook geregeld kunnen worden in een overeenkomst over de oudedagsverplichting. Het RB trekt hierbij de parallel met pensioenen en verzekerde lijfrenten.

Tijdens het AO Fiscale beleidsagenda van 17 mei jl. (Kamerstuk 32 140, nr. 36) heeft het lid Omtzigt een vraag over het pensioen in eigen beheer gesteld met een vergelijkbare strekking.

In de schriftelijke antwoorden naar aanleiding van dat AO¹ heb ik over het overgaan van de oudedagsverplichting bij overlijden het volgende opgemerkt:

«... Alleen ingeval wordt gekozen voor omzetting van het pensioen in eigen beheer in een aanspraak ingevolge een oudedagsverplichting (situatie b) is wettelijk vereist dat deze aanspraak bij overlijden van de gerechtigde overgaat op de erfgenamen. Ook in dat geval kan de oudedagsverplichting bij overlijden overgaan naar de langstlevende partner, mits de langstlevende partner erfgenaam is. Bij toepassing van de wettelijke verdeling is dit reeds het geval en gaat de oudedagsverplichting – net als de rest van de nalatenschap – geheel over op de langstlevende partner. Is hiervan sprake dan hoeft verder niets geregeld te worden. Indien de wettelijke verdeling niet van toepassing is, maar sprake is van een testament, kan via het testament geregeld worden dat de oudedagsverplichting geheel overgaat op de langstlevende partner. Dit kan bijvoorbeeld door de langstlevende partner enig erfgenaam te maken. Welke testamentsvormen verder wel en niet in overeenstemming zijn met

---

¹ Kamerstuk 32 140, nr. 35, p. 4 en 5.

de wettelijke vereisten voor een oudedagsverplichting is verduidelijkt in een reeks vragen en antwoorden van de Belastingdienst.²»

Onder de bestaande wettelijke regeling is het derhalve mogelijk om te regelen dat de uitkeringen uit een aanspraak ingevolge een oudedagsverplichting na overlijden van de directeur-groootaandeelhouder overgaan op de langstlevende partner. Als de wettelijke verdeling van toepassing is bij overlijden hoeft hiervoor niets aanvullends geregeld te worden. Als een testament is opgemaakt, kan het in dit testament geregeld worden. Ik zie daarom geen aanleiding voor een aanpassing van de huidige regeling.

Ook in de door het RB gemaakte vergelijking met de mogelijkheden voor overgang naar de langstlevende partner bij een tweedepijlerpensioen en een verzekerde lijfrente zie ik geen aanleiding om de huidige regeling aan te passen. Bij de vormgeving van de aanspraak ingevolge een oudedagsverplichting als alternatief voor de handhaving van het pensioen in eigen beheer dan wel voor de afkoop van dat pensioen is er bewust voor gekozen om deze niet vorm te geven als een tweedepijlerpensioen of een verzekerde lijfrente, maar als een aanspraak waarvan de waarde wordt uitgekeerd aan de directeur-groootaandeelhouder en – alleen bij voortijdig overlijden – aan zijn erfgenamen. Het was niet de bedoeling te voorzien in een zelfstandige nabestaandenvoorziening voor een partner of eventuele andere derden die geen erfgenamen zijn.

Ik ga ervan uit u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

De Staatssecretaris van Financiën,
M. Snel

---

² Handreiking ODV-aanspraken en overlijden: <https://www.belastingdienstpensioensite.nl/Handreiking%20ODV%20en%20overlijden%20v040418.pdf>
Handreiking oudedagsverplichting en vererving van de termijnen:
<https://www.belastingdienstpensioensite.nl/Handreiking%20ODV%20en%20vererving%20termijnen%20v080518.pdf>